

Predmet: Štrpci

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 4/17

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142, st. 1 KZ SRJ, u vezi sa čl. 22 KZ SRJ

Sudsko veće: sudija Snežana Nikolić-Garotić, predsednica veća
sudija Vinka Beraha-Nikićević, članica veća
sudija Vladimir Duruz, član veća

TRZ: Vasilije Seratlić

Objavljivanje presude 07.02.2023.

Predsednica sudskog veća, sudija Snežana Nikolić - Garotić, javno je objavila presudu kojom su optuženi Gojko Lukić, Duško Vasiljević, Jovan Lipovac i Dragana Đekić oglašeni krivim zbog krivičnog dela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 KZ SRJ u saizvršilaštvu u vezi sa članom 22 KZ SRJ i osuđeni: Gojko Lukić, Duško Vasiljević i Jovan Lipovac na kazne zatvora u trajanju od po 10 godina, a optužena Dragana Đekić na kaznu zatvora u trajanju od pet godina.

Sud je utvrdio da su optuženi Gojko Lukić, Ljubiša Vasiljević, Duško Vasiljević i Dragana Đekić, kao pripadnici jedinice „Osvetnici“ koja je bila faktički u sastavu VRS, a optuženi Jovan Lipovac kao pripadnik 1. čete 1. bataljona Višegradske brigade VRS, terete se da su 27. februara 1993. godine, prema civilima nesrpske nacionalnosti nečovečno postupali, povređivali njihov telesni integritet i lišili ih života. Zajedno sa drugim pripadnicima VRS (oko 25-30 pripadnika), optuženi su bili članovi oružane grupe sa zadatkom da izvrše otmicu putnika nesrpske nacionalnosti iz brzog voza broj 671 koji je saobraćao na relaciji Beograd–Bar. Optuženi Jovan Lipovac i Duško Vasiljević, zajedno sa drugim pripadnicima grupe, došli su do železničke stanice u mestu Štrpci, naredili otpravniku vozova da zaustavi voz, pa kada je ovaj to i učinio, rasporedili se duž voza sa obe strane, a zatim ušli u voz i legitimisali putnike. Iz voza su izveli 20 putnika – civila nesrpske nacionalnosti i to: Zeković Fevziju, Zupčević Halila, Ličina Ilijaza, Ćorić Rasima, Kajević Nijazima, Hanić Muhedina, Babačić Ismeta, Kapetanović Esada, Đečević Senada, Preljević Safeta, Alomerović Adema, Zuličić Zvijezdana, Softić Šeća, Bekija Fehima, Husović Rafeta, Rastoder Jusufa, Topuzović Džafera, Memović Fikreta, Buzov Tomu i jedno NN lice, i uz pretnju oružjem ih ukrcali u kamion i prevezli do zgrade osnovne škole u Prelovu, gde su im se pridružili optuženi Gojko Lukić i Dragana Đekić.

Dolaskom do škole, pripadnici ove grupe, među kojima su bili svi optuženi, isterali su oštećene iz vozila i primorali ih da uđu u fiskulturnu salu škole, pritom ih udarajući rukama, nogama i kundacima pušaka, gde su im naredili da skinu odeću sa sebe, oduzeli im novac i dragocenosti i nastavili da ih tuku.

Zatim su ih primorali da ponovo uđu u kamion, bosi, samo u donjem vešu i ruku vezanih na leđima žicom, nakon čega su ih odvezli u selo Mušići do spaljene kuće Rasima Šehića.

Jedan broj pripadnika oružane grupe rasporedio se oko kamiona, drugi oko kuće, svi sa zadatkom da paze da neko od civila ne pobjegne, dok je treći deo pripadnika oružane grupe formirao špalir od zadnjeg dela kamiona do kuće, u kom špaliru su bili optuženi, da bi tako oštećene u grupama od dva do tri lica sprovodili do kuće, gde su ih prihvatila dva pripadnika oružane grupe i pucnjima iz vatrenog oružja u potiljak ubijali. Na ovaj način ubijeno je 18 civila, dok su dva civila ubijena prilikom pokušaja bekstva, tako što je jednog ubio NN pripadnik grupe iz vatrenog oružja, a drugog, nakon što ga je ranio pripadnik grupe Nebojša Ranisavljević, koji je pravosnažno osuđen za isto krivično delo, drugi pripadnik jedinice tako što mu je nožem prezeo vrat.

Postojanje oružanog sukoba na prostoru BiH u vreme izvršenja krivičnog dela sud je ocenio kao opštepoznatu činjenicu. Iz iskaza ispitanih svedoka Damljana Mitrašinovića, Riste Perišića i Milana Ilića utvrđeno je da su „Osvetnici“ bili paravojna formacija koja se u nekim akcijama priključivala interventnoj četi Višegradske brigade. Ovom jedinicom komandovao je Milan Lukić a njoj su pripadali optuženi Dragana Đekić, Gojko Lukić i Duško Vasiljević, dok je optuženi Jovan Lipovac pripadao Prvoj četi prvog bataljona. Iz iskaza oštećenih utvrđeno je da su u vozu bili i ubijeni, te da su isti bili civili. Radnici železnice koji su bili u vozu, Marko Plazinić i Radenko Grujičić, te svedoci policajci koji su bili u pratnji voza Zoran Udovičić i Miroslav Vranić kao i svedoci – putnici, detaljno su opisali na koji način je voz zaustavljen, i kako su putnici izvedeni iz voza, da su prethodno elgitimisani i da su izvođeni putnici muslimanske naciionalnosti. Takođe, da oni prolaze kroz špalir vojnika i da ih odvođe do kamiona. Da su optuženi Jovan Lipovac i Duško Vasiljević bili u oružanoj grupi koja je Štrpcima otela putnike utvrđeno je iz iskaza svedoka Miće Jovičića i Nebojše Ranisavljevića koji su takođe bili pripadnici te grupe. O dovođenju otetih pitnika u školu u Prelovu i šta se sa njima dešavalo sud je utvrdio iz iskaza svedoka Mitrašina Glišića, Miće Jovičića, Nebojše Ranisavljevića, Duška Božića i Krste Papića. Civile je kundakom puške udarao optuženi Gojko Lukić, optuženi Jovan Lipovac ih je udarao kundakom puške i šutirao, optužena Dragana Đekić je udarila nekoliko šamara, psovala civile i udarala ih kundakom puške, a optuženi Duško Vasiljević je dodao kabl Milanu Lukiću da sa njim tuče jednog civila. Nakon toga otete civile su pripadnici oružane grupe odvezli u selo Mušiće, do spaljene kuće Rasima Šehića i tamo ih ubili. Ovo je utvrđeno iz iskaza svedoka Nebojše Ranisavljevića i Miće Jovičića. Kada su civili dovezeni do spaljene kuće, Milan Lukić je rasporedio ljude oko kamiona, i napravljen je špalir u kome su bili optuženi. Civili su izvođeni po dvojica, trojica i odvođeni do Milana Lukića koji ih je ubijao, pucajući im u potiljak. Dvojica su pokušala da pobjegnu, ali su na njih pucali, jednog je preklao Milan Lukić, a drugi je takođe ubijen. Da su tela ubijenih civila sutra dan uklonjena i bačena u Drinu sud je utvrdio iz iskaza svedoka Krste Papića, Duška Božića i Dragoljuba Čarkića.

Prilikom odmeravanja kazni sud je na strani optuženih Gojka Lukića cenio prodične i materijalne prilike, u Duška Vasiljevića porodične prilike i neosuđivanost, na strani Jovana Lipovca njegovo zdravstveno stanje i raniju neosuđivanost, a na strani optužene Dragane Đekić da je u vreme izvršenja krivičnog dela bila maloletna te da je njena uračunljivost bila smanjena ali ne bitno i neosuđivanost. U odnosu na sve optužene sud je našao da otežavajućih okolnosti nije bilo. Iako su optuženi Lipovac i Vasiljević učestvovali u otmici, sud je odlučio da ih kazni istom kaznom kao i kod optuženih koji su učestvovali samo u delu događaja u školi i Mušićima. Ovo iz razloga šro je u odnosu na optuženog Jovana Lipovca imao u vidu njegovo teško zdravstveno stanje a u odnosu na optuženog Duška Vasiljevića okolnost da je u toku postupka preminuo njegov brat što ga je teško pogodilo.

Fond za humanitarno pravo